

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΕΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Φορμίωνος 83 161 21 Καισαριανή. Τηλ. 210.72.24.123 FAX 210-72.23.584
(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Ἀριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/1310

Ἐν Καισαριανῇ τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 2012

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 127η

Πρὸς
τοὺς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καὶ Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους
τὸν Ἱεροκῆρυκα καὶ τοὺς Ἐφημερίους,
τοὺς Εὐλεβεστάτους Διακόνους
τῆς Μητροπόλεώς μας

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί
Χαίρετε ἐν Κυρίῳ!

 εὖτε πάντα τὰ ἔθνη, πᾶν γένος ἀνθρώπων, καὶ πᾶσα γλῶσσα, καὶ
ἡλικία πᾶσα καὶ πᾶν ἀξίωμα μετ' εὐφροσύνης τό παγκοσμίῳ
εὐφροσύνης γενέθλιον ἐορτάσωμεν»¹.

Ἴδου καλούμεθα ἀπὸ τὴν ἁγία Ἐκκλησία μας νά ἐορτάσουμε τὴν κατὰ τὸν
ἅγιον Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο «μητρόπολιν τῶν ἐορτῶν»², τὴν Χριστοῦ γέν-
νηση.

Μὲ τὴν παροῦσα Ἐγκύκλιό μας ποὺ ἐκτείνεται σὲ δύο μέρη, πρῶτα θὰ
ἀναφέρουμε λίγα γιὰ τὸν πλοῦτο τῆς ἐορτῆς τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ στὴν συνέχεια θὰ δώσουμε τὶς ἀπαραίτητες ὁδηγίες γιὰ
τὴν ὁργάνωση τῆς διακονίας μας, αὐτὴ τὴν περίοδο, ὥστε νά καλύψουμε τὶς
ποικίλες ἀνάγκες τῶν πιστῶν.

1. Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ· Migne P. G. 96, 661.

2. Ἰωάννου Χρυσοστόμου· Migne P. G. 48, 752.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι ἀδυνατοῦν νὰ ἀντιληφθοῦν τὸ νόημα τῆς μεγάλης ἐορτῆς. Παραμένουν στὰ ἐξωτερικά, στὰ φανταχτερά ποὺ ξεγελοῦν τὶς αἰσθήσεις, ἐνῶ ὁ πλοῦτος τῆς ἐορτῆς ἀποκαλύπτεται σ' ὅσους προσέλθουν μὲ ταπείνωση. Θὰ ὑπογραμμίσουμε γιὰ τὴν ἐορτὴ ὅτι:

1. Ἡ ἔλευση τοῦ Μεσσία ἦταν «προσδοκία ἐθνῶν»

«Δὲν θὰ λείψει ἄρχοντας καὶ βασιλικὸ σκῆπτρο ἀπὸ τὴν φυλὴ τοῦ Ἰούδα· δὲν θὰ λείψει ἀρχηγὸς ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τῆς γενεᾶς του μέχρις ὅτου ἔρθει Ἐκεῖνος, στὸν Ὅποῖον ἀνήκει τὸ βασιλικὸ τοῦτο σκῆπτρο· καὶ Αὐτὸς θὰ εἶναι τὸ πρόσωπο, τὸ ὁποῖο θὰ περιμένουν μὲ ζωηρὴ ἐλπίδα καὶ ἔντονη προσδοκία τὰ ἔθνη καὶ οἱ λαοὶ τῆς γῆς, δηλαδὴ ὁ Μεσσίας Χριστός»³.

α'. Στὴν προχριστιανικὴ γραμματεία τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν εἰδωλολατρῶν διαπιστοῦται ἡ παγκόσμιος προσδοκία ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἀναζητουμένου καὶ Νοσταλγουμένου· Ἐνὸς Ὑψίστου Θεοῦ, τοῦ μόνου ὄντως Θεοῦ, ὡς ἡ μόνη ἐναπομένουσα καὶ γιὰ τοῦτο ἐλπίζομένη λύση τοῦ πανανθρώπινου δράματος: **τοῦ χωρισμοῦ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου καὶ τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὑπαρξιακῶν ὁρίων τοῦ ἀνθρώπου.**

Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὶς δικές του δυνάμεις δὲν μπόρεσε νὰ ἀνυψωθεῖ μέχρι πλήρους γνώσεως τοῦ Θεοῦ, τοῦ Ἐνὸς καὶ μόνου ὄντως καὶ Ἀληθινοῦ, μία μόνο φυσικὴ, λογικὴ καὶ ἀναγκαία λύση ὑπολειπόταν γιὰ ἀληθινὴ θεογνωσία καὶ ἀληθινὴ λύτρωση καὶ ἀληθινὴ ἀποκάλυψη αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους καὶ γιὰ ἔνωση Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου: **ἡ κάθοδος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀναζητουμένου Ἐνός, τοῦ Θεοῦ.**

Αὐτὴ τὴν ἀνάγκη ἐπισημαίνει χαρακτηριστικὰ ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας:

«Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος νὰ διορθωθοῦν τὰ ἀνθρώπινα παρὰ μόνο μὲ τὴν κάθοδο στὴν γῆ τοῦ Θεοῦ Λόγου»⁴.

Στὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξιακὴ ἀδυναμία ἀναφέρεται καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος:

«Ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπότητα δὲν μποροῦσε νὰ ἀνέβῃ ἐπάνω, Αὐτὸς (ὁ Κύριος) κατέβηκε κάτω στὴν γῆ»⁵.

3. «Οὐκ ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰούδα καὶ ἡγούμενος ἐκ τῶν μηρῶν αὐτοῦ, ἕως ἐὰν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν».

4. «Ἄλλην τὰ ἀνθρώπινα διόρθωσιν οὐκ ἐπιδέχεται εἰ μὴ διὰ μόνης τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίας» (Migne P. G. 30, 461).

5. «Ἐπειδὴ αὐτὴ (ἡ ἀνθρωπότης) οὐκ ἠδύνατο ἀναβῆναι ἄνω, αὐτὸς κατέβη κάτω» (Migne P. G. 52, 405).

«Διὰ τοῦτο κατέβη, διὰ τοῦτο σάρκα ἀνέλαβε, ἵνα καὶ γὰρ αὐτῷ δια-
λεχθῶ»⁶.

β'. Γι' αὐτὸ διαμορφώθηκε σιγά-σιγά στὴν συνείδηση τῆς ἀνθρωπότητας ἀπὸ τὸν 5^ο αἰῶνα π. Χ. ἡ προσδοκία τῆς καθόδου τοῦ Θεοῦ με μορφὴ ἀνθρώπου στὴν γῆ.

Δὲν ὑπῆρχε λαὸς ποὺ νὰ μὴν ἔχει τέτοια προσδοκία. Εὐστοχα ἡ προσδοκία αὐτὴ χαρακτηρίσθηκε ὡς «ἡ μὴ συνειδητὴ πρὸς Χριστὸν νοσταλγία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς».

Στὸν προσδοκώμενο Θεάνθρωπο ἀνέμεναν οἱ ἄνθρωποι:

Νὰ γνωρίσουν τὸν ὄντως Θεό, δηλαδή νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀληθινὴ Θεο-
γνωσία.

Νὰ ἀνασυνδεθοῦν μαζί Του γιὰ νὰ εὕρουν τὴν πλήρη ἱκανοποίηση τῶν μυ-
χιαιτάτων νοσταλγιῶν τους, τὴν πλήρωση τοῦ χαίνοντος κενοῦ τῆς ψυχῆς τους.

Νὰ λυτρωθοῦν ἀπὸ τὴν θλίψη καὶ τῶν ἄλλων κακῶν ποὺ προέκυπταν ἀπὸ
τὸν χωρισμὸ τους ἀπὸ τὸν Θεό.

Νὰ ἀποκαταστήσουν τὴν κοινωνία τους με τὸν Θεό.

γ'. Ἡ παγκόσμια θεανθρωπικὴ προσδοκία ὑπῆρξε τόσο ἔντονη καὶ τὴν
ἐκπλήρωσή της ἀνέμεναν καὶ ἀξίωναν τόσο ἀνυπόμονα καὶ τόσο ἄμεσα οἱ
ἄνθρωποι, ὥστε ἔπλαθαν στὴν φαντασία τους ἀνύπαρκτους θεανθρώπους, δη-
λαδή μὴ ἱστορικές, πλασματικές καθ' ὁλοκληρία καὶ φανταστικές μορφές.

δ'. Βεβαίως στὴν θρησκεία τοῦ ἀρχαίου Ἰσραὴλ, δηλαδή στὴν ἀποκάλυψη
τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δὲν ἔχουμε ἀπλὴ θεανθρωπικὴ προσδοκία, ἀλλὰ ἀπο-
κάλυψη τῆς προαιώνιας βουλῆς τοῦ Θεοῦ (Γενέσεως γ' 15) προαναγγέλουσα καὶ
προβεβαιώνουσα με πλῆθος προφητειῶν τὸν βίον καὶ τὸ ἔργον Του.

Οἱ θεοπνεύστως «προαναγγεῖλαντες» γιὰ τὴν ἔλευση τοῦ Δικαίου εἶναι οἱ
ἱεροὶ ἄνδρες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, οἱ θρησκευτικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἡγέτες
τοῦ ἀρχαίου Ἰσραὴλ καὶ ἐξαιρετικῶς οἱ Προφῆτες τῶν ὁποίων οἱ προφητεῖες
ἐξεπληρώθηκαν στὸν Θεάνθρωπο Κύριόν μας Ἰησοῦ Χριστό, στὸν ἐνανθρωπή-
σαντα Θεὸ Λόγον, Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα τοῦ κόσμου.

2. Εἶναι Οἰκουμενικὴ πανήγυρη

Ὁλόκληρη ἡ κτίσις ἐορτάζει με πνευματικὴ εὐφροσύνη τὴν γέννηση τοῦ
Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὁ ὁρατὸς καὶ ἀόρατος κόσμος. Οἱ Ἄγγελοι στὸν οὐρανὸ καὶ

6. Migne P. G. 52, 452.

οἱ ἄνθρωποι στήν γῆ. Τὰ λογικά ὄντα καὶ τὰ ἄλογα ζῶα. Τὰ στοιχεῖα καὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως.

Στούς ὕμνους τῆς ἐορτῆς ἀναφέρεται αὐτὴ ἡ συμμετοχὴ τῆς οἰκουμένης στήν πανήγυρη ὅλης τῆς κτίσεως στὴ γιορτὴ τῆς Οἰκουμένης. Ὅλα γιορτάζουν καὶ χαίρονται τὴν φανέρωση τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ μὲ ἀνθρώπινη μορφή. Ψάλλουμε στὸν Ὅρθρο τῆς ἐορτῆς πανηγυρικὰ τὸν κατανυκτικὸ ὕμνο:

«Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦνται Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου»⁷.

Σὲ ἓνα ἄλλο ὕμνο ὁ ὑμνωδὸς καταγράφει μὲ ποιοὺς τρόπο τοὺς διάφορα δημιουργήματα συμμετεῖχαν στό γεγονός:

«Τί σοι προσενέγκωμεν Χριστέ, ὅτι ὤφθης ἐπὶ γῆς ὡς ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς; ἕκαστον γάρ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, τὴν εὐχαριστίαν σοι προσάγει· οἱ Ἄγγελοι τὸν ὕμνον, οἱ οὐρανοὶ τὸν Ἀστέρα, οἱ Μάγοι τὰ δῶρα, οἱ Ποιμένες τὸ θαῦμα, ἡ γῆ τὸ σπήλαιον, ἡ ἔρημος τὴν φάτνην· ἡμεῖς δὲ Μητέρα Παρθένον· ὁ πρὸ αἰώνων Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς»⁸.

Στὴν ἑμμετρὴ εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων ὁ ἅγιος Σωφρόνιος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ἐξηγεῖ πῶς ἡ κτίσις ὁλόκληρη συμμετέχει στήν ἐορτή:

«Σήμερον γὰρ ὁ τῆς Ἑορτῆς ἡμῖν ἐπέστη καιρὸς, καὶ χορὸς ἁγίων ἐκκλησιάζει ἡμῖν, καὶ Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων συνεορτάζουσι... Σήμερον ἡ Σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτίσι τῷ κόσμῳ συνεκλαμπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτοειδεῖς ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμπσεως τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουν. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετὸν δικαιοσύνης τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσί-ζουσι... Σήμερον τὰ τοῦ Ἰορδάνου νάματα εἰς ἰάματα μεταποιεῖται τῇ τοῦ Κυρίου παρουσίᾳ. ...Σήμερον ἡ ἀχλὺς τοῦ κοσμοῦ καθαιρεῖται τῇ ἐπιφανείᾳ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Σήμερον λαμπαδοφέγγει πᾶσα ἡ κτίσις ἄνωθεν. Σήμερον ἡ πλάνη κατήργηται, καὶ ὁδὸν ἡμῖν σωτηρίας ἐργάζεται ἡ τοῦ Δεσπότη ἐπέ-λευσις. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει, καὶ τὰ κάτω τοῖς ἄνω συνομιλεῖ».

3. Ὅλοι ἀπολαμβάνουν ἐξ ἴσου τὴν ἀγαθότητα (τὴν φιланθρωπία) τοῦ Κυρίου.

Ὁ Χριστὸς γεννήθηκε γιὰ ὅλη τὴν κτίσι, γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Μὲ τὴν φιланθρωπία Του ἀγκάλιασε τὰ σύμπαντα, ἀγκάλιασε ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώ-

7. Δοξαστικὸ τοῦ Πεντηκοστοῦ Ψάλμοῦ τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθροῦ τῶν Χριστουγέννων.

8. Στιχηρὸ Ἰδιόμελο τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ τῶν Χριστουγέννων.

πινο γένος, ἀγκάλιασε ὅλο τὸν ἄνθρωπο, τὴν ψυχὴν του καὶ τὸ σῶμα του.

Ὅλοι μποροῦν νὰ προσέλθουν στὴν ἐορτὴ καὶ νὰ συμμετάσχουν στὴν χαρά. Οὐδεὶς στερεῖται τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Οὐδεὶς ἀποκλείεται παρὰ μόνο ἐκεῖνος ποὺ τὸ θέλει.

Οἱ ἐορτές τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ἔχουν περιορισμούς σ' ὅσους θέλουν νὰ ἐορτάσουν θεοπρεπῶς.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μὲ τὴν θαυμαστὴ ρητορικὴ δεινότητα καὶ μὲ θεία ἔμπνευση ἀναφέρεται στὴν συμμετοχὴ διαφόρων τάξεων στὴν χαρὰ τῆς παρούσης πανηγύρεως :

«Καὶ οἱ μὲν βασιλεῖς ἦρθαν γεμάτοι ἀπὸ θαυμασμὸ γιὰ τὸν ἐπουράνιο βασιλιά, γιὰ τὸ πῶς δηλαδὴ ἦρθε στὴν γῆ χωρὶς ἀγγέλους, χωρὶς ἀρχαγγέλους, χωρὶς θρόνους, χωρὶς κυριότητες, χωρὶς δυνάμεις, χωρὶς ἐξουσίες, ἀλλὰ, ἀφοῦ βάδισε ἓναν παράξενο καὶ ἀδιάβατο δρόμο, γεννήθηκε ἀπὸ ἀκαλλιέργητη κοιλιὰ, χωρὶς ν' ἄφησε τοὺς ἀγγέλους του στερημένους ἀπὸ τὴν προστασία του, οὔτε νὰ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὴν θεότητά του προσλαμβάνοντας τὴν ἀνθρώπινη σάρκα. Οἱ βασιλεῖς λοιπὸν ἦρθαν γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν ἐπουράνιο βασιλιά τῆς δόξας, οἱ στρατιῶτες γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν ἀρχιστράτηγο τῆς δυνάμεως· οἱ γυναῖκες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ γυναῖκα, γιὰ νὰ μεταβάλλει στὸ ἐξῆς τὶς λύπες τῆς γυναίκας σὲ χαρὰ· οἱ παρθένες γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸ παιδί τῆς παρθένου, ἀπορρώντας πῶς ἐκεῖνος ποὺ δημιουργήσε τοὺς μαστοὺς καὶ τὸ γάλα καὶ κάμνει τὶς πηγές τῶν μαστῶν νὰ ἀναβλύζουν ἀπὸ μόνες τους τὸ γάλα, ἔλαβε τὴν παιδικὴ τροφὴ ἀπὸ μητέρα παρθένο· τὰ νήπια γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε νήπιο, γιὰ νὰ συνθέσει ὕμνο δοξολογίας μὲ τὸ στόμα τῶν νηπίων καὶ ἐκείνων ποὺ θηλάζουν· τὰ παιδιά γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ, ἐξ αἰτίας τῆς μανίας τοῦ Ἡρώδη, ἀνέδειξε μάρτυρές του τὰ παιδιά· οἱ ἄνδρες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἀπάλλαξε τοὺς δούλους ἀπὸ τὰ κακὰ ποὺ ὑπέφεραν· οἱ ποιμένες γιὰ νὰ προσκυνήσουν τὸν ποιμένα τὸν καλό· οἱ ἱερεῖς γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔγινε ἀρχιερέας κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· οἱ δοῦλοι γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἔλαβε μορφὴ δούλου γιὰ νὰ χαρίσει ἐλευθερίαν στὴ δουλεία μας· οἱ ἄλιεῖς γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ μετέβαλε τοὺς ἄλιεῖς σὲ θηρευτὲς ἀνθρώπων· οἱ τελῶνες γιὰ νὰ δοῦν καὶ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ ἀπὸ τοὺς τελῶνες ἀνέδειξε εὐαγγελιστὴ· οἱ πόρνες γιὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖνον ποὺ παρέδωσε τὰ πόδια του στὰ δάκρυα τῆς πόρνῃς· καὶ γιὰ νὰ μιλήσω μὲ συντομία, ὅλοι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἦρθαν γιὰ νὰ δοῦν τὸν ἄμνὸν τοῦ Θεοῦ ποὺ σηκώνει στοὺς ὤμους του τὴν ἁμαρτία τοῦ κόσμου, οἱ μάγοι θέτοντάς τον κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τους, οἱ ποιμένες εὐλογώντας τον, οἱ

τελῶνες κηρύττοντάς τον, οἱ πόρνες προσφέροντάς του μύρα, ἡ Σαμαρεΐτιδα διψώντας για πηγὴ ζωῆς, ἡ Χαναναία δείχνοντας πίστη ἀδίστακτη»⁹.

4. Εἶναι ἐπίσκεψη Θεοῦ.

Ὅταν ὁ Ζαχαρίας ὁ ἱερέας πατέρας τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἄκουσε ἀπὸ τὸν Ἀρχάγγελο ὅτι θὰ ἀποκτήσει στὰ βαθειά του γεράματα γιὸ δοξολόγησε τὸν Θεό λέγοντας

«Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ»¹⁰.

Ὁ Θεὸς δὲν ἐγκατέλειψε τὸν ἐκπεσόντα ἀπὸ τὴν κοινωνία μαζί Του ἄνθρωπο στὴν πτώση του, δὲν ἀδιαφόρησε γιὰ τὰ δεινὰ ποὺ κτύπησαν τὸ κορυφαῖο δημιούργημά Του, δὲν ἀπέστρεψε τὴν προσοχή Του ἀπὸ τὴν δυστυχία τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ προετοίμασε σχέδιο λυτρώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Σὲ μία ωραία εὐχὴ εὐχαριστοῦμε τὸν Θεὸ Πατέρα μας ὡς ἐξῆς:

«Οὐ γὰρ ἔφερες Δέσποτα διὰ σπλάχνα ἐλέους σου, θεάσασθαι ὑπὸ τοῦ διαβόλου τυραννούμενον τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀλλ' ἦλθες καὶ ἔσωσες ἡμᾶς. Ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν, κηρύττομεν τὸν ἔλεον, οὐ κρύπτομεν τὴν εὐεργεσίαν»¹¹.

Ἰδιαιτέρως στὶς ἡμέρες μας καὶ στὴν ἐποχὴ μας εἶναι σημαντικό νὰ θυμηθοῦμε καὶ νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι ὁ Θεὸς ἐπισκέπτεται τὸν λαό Του. Ἐρευνητέον ὅμως ἐὰν καὶ ὁ λαὸς εἶναι ἔτοιμος νὰ δεχθεῖ τὸν Κύριό Του.

9. «Βασιλεῖς μὲν γὰρ ἦλθον, τὸν ἐπουράνιον βασιλέα θαυμάζοντες, ὅτι πῶς ἐπὶ γῆς ἦλθεν οὐκ ἀγγέλους ἔχων, οὐκ ἀρχαγγέλους, οὐ θρόνους, οὐ κυριότητας, οὐ δυνάμεις, οὐκ ἐξουσίας, ἀλλὰ ξένην καὶ ἀτριβῆ βαδίσας ὁδόν, ἐξ ἀγεωργήτου προῆλθε γαστρός, οὔτε τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ἐρήμους τῆς ἐπιστάσεως αὐτοῦ καταλιπών, οὔτε τῇ πρὸς ἡμᾶς ἐνανθρωπήσει τῆς οἰκείας θεότητος ἐκστάς· ἀλλὰ βασιλεῖς μὲν τὸν ἐπουράνιον βασιλέα τῆς δόξης ἦλθον προσκυνήσαντες, στρατιῶται δὲ τὸν ἀρχιστράτηγον τῆς δυνάμεως θεραπεύσοντες· αἱ γυναῖκες τὸν ἐκ γυναικὸς τεχθέντα, ἵνα τὰς λύπας τῆς γυναικὸς εἰς χαρὰν μεταβάλλῃ· αἱ παρθένοι τὸ τῆς παρθένου παιδίον, ὅτι πῶς ὁ γάλακτος καὶ μαζῶν δημιουργὸς τὰς πηγὰς μαζῶν αὐτόματα ρεῖθρα φέρεσθαι ποιῶν, παρὰ μητρὸς παρθένου παιδίου τροφήν ἔλαβε· τὰ νήπια τὸν νήπιον γενόμενον, ἵνα ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων καταρτίσῃ αἶνον· οἱ παῖδες τὸν παῖδα μάρτυρας διὰ τὴν Ἡρώδου μανίαν εἰργασάμενον· οἱ ἄνδρες τὸν ἐνανθρωπήσαντα καὶ τὰ τῶν δούλων θεραπεύσαντα κακά· οἱ ποιμένες τὸν ποιμένα τὸν καλόν, τὸν τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων προθέμενον· οἱ ἱερεῖς τὸν κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἀρχιερέα γενόμενον· οἱ δοῦλοι τὸν μορφὴν δούλου λαβόντα, ἵνα ἡμῶν τὴν δουλείαν ἐλευθερίᾳ τιμήσῃ· οἱ ἀλιεῖς τὸν ἀπὸ ἀλιέων θηρευτὰς ἀνθρώπων ἐργαζόμενον· οἱ τελῶναι τὸν ἀπὸ τελωνῶν εὐαγγελιστὴν ἀναδείξαντα· αἱ πόρναι τὸν τοῖς πορνικοῖς δάκρυσι τοὺς πόδας προϊέμενον· καὶ ἵνα συντόμως εἴπω, πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ ἦλθον ἰδεῖν τὸν ἄμνόν τοῦ Θεοῦ τὸν αἶροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, μάγοι δορυφοροῦντες, ποιμένες εὐλογοῦντες, τελῶναι εὐαγγελιζόμενοι, πόρναι μυροφοροῦσαι, Σαμαρεῖτις πηγὴν διψῶσα ζωῆς, Χαναναία πίστιν ἀνενδοίαστον ἔχουσα» (Εἰς τό Γενέθλιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Λόγος Β' PG 56, 386-387).

10. Λουκᾶ α' 68.

11. Εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ τῶν Θεοφανείων.

5. Ἑορτὴ ἐλπίδας γιὰ ἐσωτερικὴ ἀναγέννηση καὶ νοηματοδότηση.

Τὰ φετεινὰ Χριστούγεννα ἐορτάζονται σὲ μιὰ κοινωνία·

α'. διαφθορᾶς, ποὺ τὴν διέφθειραν τὰ πάθη τῆς ἁμαρτίας.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μπορεῖ νὰ ἀνανεώσει τὴν κοινωνία καὶ τὸ ἦθος τῶν ἀνθρώπων.

β'. γεμάτη ἀπὸ πληγές, τραύματα καὶ δάκρυα ἀπὸ κάθε ἀδικία καὶ ἐκμετάλλευση.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ προστάτης τῶν ἀδικουμένων.

γ'. ποὺ ζεῖ ἀπελπισμένη, παγιδευμένη ἀπὸ τὰ ἀδιέξοδα τῶν ἐπιλογῶν της.

Ὁ Χριστὸς δίνει ἐλπίδα καὶ προοπτική.

δ'. ποὺ πτώχευσε ἀπὸ ἀξίες καὶ ἀρχές.

Ὁ Χριστὸς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι χωρὶς τὶς ἀξίες τῶν ἐντολῶν Του ἡ κοινωνία μας θὰ μετατραπεῖ σὲ ἐπίγεια κόλαση.

ε'. προδομένη καὶ λεηλατημένη ἀπὸ ὄραμα καὶ νόημα ζωῆς.

Ὁ Χριστὸς προσφέρει στὸν ἄνθρωπο καὶ νόημα καὶ πληρότητα ζωῆς.

«Πλούσιος ὢν ἐπτώχευσε, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν»¹².

12. Πρὸς Κορινθίους Β' γ' 9.

ΜΕΡΟΣ Β'

1. «Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω»¹³

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μεταξὺ τῶν ἄλλων παρακαταθηκῶν, τὶς ὁποῖες μᾶς κατέλιπε μέσω τῶν ἐπιστολῶν του διατύπωσε καὶ τὸν κανόνα ποὺ διέπει τὴν Θεία Λατρεία. Οἱ Ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία τελοῦνται «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν».

Οἱ δύο αὐτὲς προϋποθέσεις σημαίνουν, ὅτι τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία τελοῦνται μὲ κοσμιότητα, μὲ εὐπρέπεια καὶ μὲ τὴν ἐπιβαλλόμενη τάξη, ὅπως ὀρίζουν τὸ ἥθος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ εὐλάβεια καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ διάθεση ἀνταποκρίσεως τῶν Ποιμένων στὶς ἀνάγκες τῶν πιστῶν.

Πιὸ συγκεκριμένα ὀφείλετε, ἀνταποκρινόμενοι σ' αὐτὴ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή

α'. Νὰ τελεῖτε ἄψογα τὴν Θεία Λατρεία, ὅπως προδιαγράφεται στὶς σχετικὲς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ*. Ἐψογα σημαίνει, ἡ Θεία Λατρεία νὰ τελεῖται γιὰ νὰ προσευχηθοῦν οἱ πιστοί, νὰ κατανυγοῦν καὶ νὰ συναντηθοῦν μὲ τὸν φιλάνθρωπο Θεὸ Πατέρα. Ἐψογα σημαίνει, ἡ Θεία Λατρεία νὰ τελεῖται μὲ ὑπευθυνότητα χωρὶς προχειρότητες καὶ ἀταξίες. Ἐψογα σημαίνει, ὅτι ὅλοι οἱ συντελεστὲς τῆς Θείας Λατρείας ὑπηρετοῦν τὸν ἴδιο σκοπὸ τῆς τελούμενης Θείας Λατρείας χωρὶς ματαιοδοξία, ἀλλὰ μὲ ταπεινοφροσύνη κατὰ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή «νὰ ἐπιδιώκετε τὰ ἀγαθὰ ποὺ βρίσκονται στὸν οὐρανό, ἐκεῖ ποὺ κάθεται ὁ Χριστὸς στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ· οἱ σκέψεις σας νὰ εἶναι στραμμένες πρὸς αὐτά»¹⁴ καὶ βεβαίως συνεργάζονται μὲ φόβο Θεοῦ.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας τόσο τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ὅσο καὶ κατὰ τὴν ἐορτὴ τελοῦμε δύο θεῖες Λειτουργίες λόγῳ τοῦ πολυπληθοῦς τῶν Ἑνοριῶν μας, τοῦ ἀστικοῦ χαρακτήρα τους καὶ τοῦ ρυθμοῦ ἢ τοῦ προγράμματος τῆς ζωῆς τους. Χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν παράδοσή μας, δίνουμε τὴν δυνατότητα μὲ αὐτὲς τὶς διευθετήσεις σ' ὅσους δυσκολεύονται, νὰ φιλοτιμηθοῦν νὰ συμμετάσχουν στὴν θεία λατρεία.

Σημειώνουμε ἐπεξηγηματικὰ τὸν λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ὀρίσθηκε ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων νὰ τελεῖται πρὶν τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Ἡ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποσκοποῦσε στὴν καταπολέμηση τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς προσκυνήσεως τοῦ ἡλίου ὡς Θεοῦ, εἰσήγαγε τὴν ἐορτὴ τῶν Χριστουγέννων γιὰ νὰ λατρεύεται ὁ νοητὸς Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης, δηλαδὴ

13. πρὸς Κορινθίους Α' ιδ' 40.

14. «Τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (πρὸς Κολασσαεῖς γ' 1-2).

ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποιος προῦπῆρχε τῆς δημιουργίας τοῦ ἡλίου. Ὁ κτιστὸς ἡλῖος εἶναι δημιούργημα τοῦ Ἀκτίστου Ἡλίου, ὁ Ὅποιος ὑπῆρχε προαιώνια. Γι' αὐτὸ ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ κτιστοῦ ἡλίου.

Ἐνῶ διασώζουμε τὴν βαθύτατη ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν προαιώνια ὑπαρξὴ τοῦ Θεοῦ Λόγου, συγκαταβαίνουμε καὶ στὴν ἀδυναμία ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀδυνατοῦν νὰ προσέλθουν «σκοτίας ἔτι οὔσης» στὴν Θεία Λειτουργία τελοῦντες τὴν δεύτερη Θεία Λειτουργία.

Τὴν Πρωτοχρονιά, ὅπως συνηθίζεται ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως (1974), θὰ κόψουμε στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ στίς 12 τὸ μεσημέρι τὴν Βασιλόπιτα γιὰ νὰ ἀπευθύνουμε τὶς πατρικὲς εὐχὲς στοὺς Κληρικοὺς καὶ στίς οἰκογένειές τους, στοὺς Ἀρχοντες τῶν πόλεων μας, στὰ στελέχη τῶν Ἐνοριῶν, στοὺς διάφορους τομεῖς τῆς διακονίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας καὶ σ' ὅλους τοὺς πιστοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ποὺ θὰ προσέλθουν. Ὅφείλετε ἐπομένως ὁ καθένας ὑπεύθυνος νὰ ἐνημερώσει τοὺς ἄμεσους συνεργάτες του καὶ νὰ προσέλθουν στὴν ἐορταστικὴ ἐκδήλωση.

Ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων φέτος θὰ ἐορτασθεῖ σὲ ἡμέρα Κυριακή. Γι' αὐτὸ ἐπέρχονται ἀλλαγὲς στίς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ* ποὺ σημειώνονται στὸ ἔντυπο πρόγραμμα ποὺ ἐκδόθηκε γιὰ νὰ τὶς λάβετε ὑπ' ὄψη σας καὶ νὰ τὶς τηρήσετε.

Κατὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων, ὅπως συνηθίζεται, θὰ ἐξέλθετε νὰ ἐπισκεφθεῖτε τὶς οἰκίες γιὰ νὰ τὶς ἀγιάσετε. Προτρέπουμε ὅλους νὰ μὴ ραθυμήσετε, νὰ μὴ ἀθυμήσετε, ἀλλὰ νὰ τηρήσετε τὸ ἔθιμο ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν θὰ σᾶς δώσουν φιλοδώρημα. Δῶρο στοὺς πιστοὺς εἶναι ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ φωτισμός.

Μία ἀπὸ τὶς ἐπισυμβαίνουσες μεταβολὲς εἶναι ὅτι ἡ Θεία Λειτουργία τῆς παραμονῆς τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων δὲν τελεῖται συνημμένως μὲ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἑσπερινοῦ τῆς ἐορτῆς τῆ 6ης Ἰανουαρίου, ἀλλὰ μὲ τὸν Ὅρθρο τῆς 5ης Ἰανουαρίου. Ὁ Ἑσπερινὸς τελεῖται στὴν ὠρισμένη θέση.

Στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή μας θὰ τελέσουμε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ εἰδικῶς στὸν Μητροπολιτικὸ Ἱερὸ Ναὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς στίς 6 μ. μ. στὸν ὁποῖο θὰ προσέλθετε ἅπαντες.

β'. Νὰ διδάξετε ὅλους τοὺς συνεργάτες σας στὴν Ἐνορία πῶς πρέπει νὰ ἀσκοῦν τὴν διακονία τους, ὅπως προτρέπει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «πῶς πρέπει νὰ συμπεριφέρεται κανεὶς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ὁ στῦλος καὶ τὸ θεμέλιο τῆς ἀλήθειας»¹⁵.

15. «Πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας» (πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 15).

* Πρώτοι Συνεργάτες, οἱ Ἱεροφάλτες στοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συστήσετε νὰ τηροῦν τὶς διατάξεις τοῦ *Τυπικοῦ*, νὰ μὴ αὐθαιρετοῦν, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀναλόγιο γιὰ νὰ προβληθοῦν, ἀλλὰ μὲ ταπείνωση καὶ συναίσθηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιτελοῦν τὴν διακονία τους γιὰ νὰ «λατρεύουν τὸν Θεὸ μὲ τρόπο εὐάρεστο, μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ εὐλάβεια»¹⁶.

Οἱ Ἱερῆς Ἀκολουθίες τῶν ἑορτῶν περιλαμβάνουν ὕμνους καὶ ἀναγνώσματα, ποὺ στὸ καθένα περιέχεται μία διδασκαλία γιὰ τὸ ἑορταζόμενο πρόσωπο καὶ γεγονός.

Γι' αὐτὸ πρέπει εἴτε νὰ ψάλλονται εἴτε νὰ διαβάζονται μὲ προσοχὴ καὶ νὰ ἀποδίδεται τό νόημά τους.

Ἡ ἀνάλυση τῶν ἀναγνωσμάτων ποὺ ἀναφέρονται στὸ «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον»¹⁷ εἶναι ἓνα ὠραῖο καὶ ἐποικοδομητικὸ θέμα, τὸ ὁποῖο συνιστοῦμε νὰ παρουσιάσετε στὶς διαλέξεις καὶ στὶς κατηχητικὲς ὁμιλίες σας γιὰ τὴν πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν πιστῶν.

* Ἐπόμενοι Συνεργάτες οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Ἐπίτροποι. Καὶ αὐτοὶ πρέπει νὰ ἐκπαιδευθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ποὺ εἶναι οὐσιαστικὰ καὶ συντελοῦν στὴν εὐρρυθμὴ τέλεση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Ὅφειλετε νὰ τοὺς ἐνημερώσετε γιὰ ὅλα τὰ θέματα καὶ ἐκεῖνοι μὲ ὑπακοή, καλὴ διάθεση, προθυμία καὶ σεβασμὸ νὰ ἐπιτελοῦν τὸ ἔργο τους.

Οἱ Ἐπίτροποι ἐπιβάλλουν τὴν τάξη στὴν Ἱερὰ Ἀκολουθία. Διευκολύνουν τοὺς πιστοὺς στὸν Ἱερὸ Ναό. Διευθετοῦν τὰ ζητήματα χωρὶς νὰ θορυβοῦν. Ἐξηγοῦν μὲ εὐγένεια. Ἐπιλαμβάνονται ὅλων τῶν θεμάτων, ὥστε οἱ Πρεσβύτεροι καὶ οἱ Διάκονοι νὰ ἐπιτελοῦν ἀπερίσπαστοι τὰ καθήκοντά τους στὴν σύναξη τῶν πιστῶν.

Ἡ πρόληψη τῶν θορύβων καὶ ἀταξιῶν ποὺ ταράσσουν τοὺς προσευχόμενους εἶναι ἀποκλειστικὸ καθήκον τους.

Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾶται ἡ προσοχή σας γιὰ νὰ λάβετε τὰ ἀπαραίτητα μέτρα, ὥστε νὰ μὴ προκαλεῖται θόρυβος ἀπὸ πιεστικούς, ἀνυπόμονους καὶ βιαστικούς κατὰ τὴν μετάδοση τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐπίσης ὁφείλετε νὰ ἐπιβάλλετε τάξη καὶ στὸ Ἱερὸ Βῆμα. Αὐτὸς ὁ θόρυβος εἶναι κατὰ πάντα ἀδικαιολόγητος καὶ σκανδαλίζει τοὺς πιστούς.

* Πέρα ἀπὸ αὐτὰ καὶ οἱ λοιποὶ Συνεργάτες τῆς Ἑνορίας πρέπει νὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ τὰ καθήκοντά τους, ὥστε εἰ δυνατόν, κανένα ἀπρόοπτο καὶ ἀπρογραμματίστο νὰ μὴ σᾶς ἐκθέσει.

Δὲν ἀγνοεῖτε ἀσφαλῶς, ὅτι αὐτὲς τὶς ἡμέρες θὰ προσέλθουν στὶς Ἱερῆς

16. «Λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας» (Πρβλ. πρὸς Ἑβραίους ιβ' 28).

17. Πρὸς Τιμόθεον Α' γ' 16.

Ἀκολουθίες καὶ ἐνορίτες, οἱ ὅποιοι ἐκκλησιάζονται μία ἢ δύο φορές τὸ χρόνο. Αὐτοὶ δὲν γνωρίζουν. Πρέπει κάποιος νὰ τοὺς ὑποδείξει τὰ δέοντα γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθοῦν καὶ νὰ μὴ σᾶς στενοχωρήσουν.

γ'. Μετὰ τὴν ἐκπαίδευση τῶν συνεργατῶν ἐπιβάλλεται νὰ φροντίσετε τὴν καθαριότητα καὶ εὐπρέπεια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Δὲν πρέπει νὰ ἐπιδεικνύονται οὔτε ὑπερβολές οὔτε ἀδιαφορία.

Σὲ παλαιότερες Ἐγκυκλίους μας ἔχουμε ἐπιστήσει τὴν προσοχὴ ὅλων, ὥστε οἱ πολυέλαιοι, τὰ καλύμματα, τὰ ἱερὰ σκεύη καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ τῆς θείας λατρείας νὰ εἶναι καθαρά.

Στὴν ἐνότητά αὐτὴ συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ συντονισμός, ἡ σωστὴ ρύθμιση καὶ καλὴ χρῆση τῶν μικροφωνικῶν ἐγκαταστάσεων. Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ὑπενθυμίζουμε τὰ ὑπ' ἀριθμὸ Φ.1/4/591/8.7.2003 καὶ Φ.1/4/872/4.9.2008 Ἐγκύκλια Σημειώματά μας.

Γιὰ τὸ Πρόγραμμα τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, κατὰ τὸ ἅγιο Δωδεκαήμερο, θὰ ἐκδώσουμε ἔντυπο φυλλάδιο ποὺ θὰ διανεμηθεῖ τὴν Κυριακὴ 16 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Ὑποχρεοῦσθε νὰ τὸ τηρήσετε.

2. Ἡ πνευματικὴ προετοιμασία τῶν πιστῶν γιὰ τὴν συμμετοχὴ τους στὴν ἐορτὴ τῆς Ἐκκλησίας

Ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων Πέτρος διδάσκει, ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ τέλειες καὶ θεῖες δωρεές, γιὰ τίς ὁποῖες γιορτάζουμε τὰ Χριστούγεννα, μᾶς δόθηκαν ἀπὸ τὸν Θεὸ γιὰ νὰ γίνουμε συμμέτοχοι καὶ κοινωνοὶ τῆς θείας φύσεως.

«Ἡ θεία δύναμή Του μᾶς δώρισε ὅλα ὅσα μᾶς χρειάζονται γιὰ τὴν ζωὴ μας καὶ γιὰ τὴν λατρεία τοῦ Θεοῦ, μὲ τὴν βαθιὰ γνώση Ἐκείνου, ὁ Ὅποιος μᾶς κάλεσε μὲ τὴν δόξα Του καὶ τὰ θαυμαστά Του ἔργα. Ἔτσι μᾶς δώρισε τίς πιὸ πολύτιμες καὶ τίς πιὸ μεγάλες ὑποσχέσεις, μὲ τίς ὁποῖες θὰ γίνετε μέτοχοι τῆς θείας φύσεως, καὶ θὰ ἀποφύγετε τὴν φθορὰ ποὺ προκαλοῦν οἱ κοσμικὲς ἐπιθυμίες»¹⁸.

Αὐτὸ πραγματοποιεῖται μὲ τὰ ἅγια Μυστήρια. Τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία πρὸς αὐτὸ τὸν σκοπὸ συντελοῦν κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διδασκαλία «Δὲν εἴστε, λοιπόν, πιά ξένοι καὶ χωρὶς δικαιώματα, ἀλλὰ ἀνήκετε στὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, στὴν οἰκογένεια τοῦ Θεοῦ. Προστεθήκατε καὶ ἐσεῖς στὸ οἰκοδόμημα ποὺ

18. «Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι' ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδωρῆται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς» (Β' Πέτρου α' 3-4).

ἔχει θεμέλιο τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς προφῆτες, καὶ ἀκρογωνιαίῳ λίθῳ Αὐτὸν τὸν Ἰδιο τὸν Χριστό»¹⁹.

Γιὰ τοῦτο ὑποχρεούμεθα νὰ προετοιμάσουμε τοὺς πιστοὺς κατάλληλα γιὰ νὰ προσέλθουν εἴτε στὸ Μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως εἴτε στὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Νὰ ἐκκλησιασθοῦν καὶ νὰ δοξολογήσουν τὸν Θεὸ γιὰ τὰ ἀγαθὰ ποὺ χάρισε στὸ γένος τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του. Ὑπάρχουν κατάλληλα βοηθήματα ποὺ μπορεῖτε νὰ τὰ συμβουλευθεῖτε.

Ἰδιαίτερη μέριμνα νὰ ἐπιδείξετε γιὰ τὸν ἐκκλησιασμό τῶν μαθητῶν. Εἶναι μία ἀκόμη καλὴ εὐκαιρία καὶ δυνατότητα, ἡ ὁποία προσφέρεται γιὰ νὰ τὴν ἀξιοποιήσουμε ποιμαντικά.

Γιὰ τὴν προετοιμασία τῶν πιστῶν ἀξιοποιήσατε καὶ κάθε εὐκαιρία τῶν κατ' οἶκον ἐπισκέψεων, γιὰ τὴν τέλεση Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Μὴ περιορίζεσθε στὴν τέλεση τῆς Ἱερᾶς Ἀκολουθίας. Ἐπωφεληθεῖτε γιὰ νὰ μιλήσετε γιὰ τὶς ἡμέρες, γιὰ τὴν σημασία τους, προσφέρετε ἓνα ἐποικοδομητικὸ βιβλίο. Ἀναφερθεῖτε στὴν ἀνάγκη συμμετοχῆς στὰ ἁγιώτατα Μυστήρια.

Γιὰ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τῶν πιστῶν θὰ διανεμηθοῦν εἰδικὰ φυλλάδια, ὡς ἑξῆς:

Τὴν Κυριακὴ 9 Δεκεμβρίου τὸ πολύπτυχο μὲ τίτλο «ἐορτάσωμεν ὡς δοκεῖ τῷ Πνεύματι».

Τὴν Τρίτῃ τῶν Χριστουγέννων 25 Δεκεμβρίου τὸ φυλλάδιον μὲ τίτλο «Ἡ ἐνανθρώπησι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ».

Τὴν 6 Ἰανουαρίου ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων τὸ φυλλάδιον μὲ τὰ Μηνύματά μας γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά.

Γιὰ τοὺς νέους τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων μας θὰ ἐκδώσουμε ἓνα μικρὸ τευχίδιον μὲ τὰ κάλαντα τῶν μεγάλων ἐορτῶν. Ἀπ' αὐτὰ θὰ παραλάβετε τὶς ἀναλογοῦσες ποσότητες στὴν Ἑνορίᾳ σας.

Συνημμένως στὴν παροῦσα ἀποστέλλουμε τὰ Μηνύματα γιὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά προκειμένου νὰ ἀναγνωστοῦν κατὰ τὴν ἀπόλυση τῆς θείας Λειτουργίας τῆς 25ης Δεκεμβρίου 2012 καὶ 1ης Ἰανουαρίου 2013.

3. Τὰ Χριστούγεννα εἶναι ἐορτὴ πανσεβάσμιος, ἐορτὴ ἀγάπης καὶ κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων

Οἱ ἐορτὲς μᾶς ἐνώνουν καὶ φανερώνουν τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητά μας.

19. «Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροιχοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (πρὸς Ἐφεσίους β' 19-20).

Γι' αὐτὸ διοργανώνουμε τὴν φιланθρωπία τῆς Ἑνορίας, ὥστε νὰ προσφέρουμε ἀγάπη, στοργή, πρόνοια καὶ βοήθεια σὲ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη.

Ὁ «Ἐρανος τῆς Ἀγάπης» προορίζεται γιὰ νὰ συγκεντρώσουμε χρήματα, γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό.

Στὴν περίοδο τῆς δοκιμασίας τῶν ἀδελφῶν συνανθρώπων μας ἔχουν ἐφαρμογὴ οἱ προφητικοὶ λόγοι:

«Κόψε καὶ μοίραζε σὲ ἐκεῖνον ποὺ πεινάει τὸν ἄρτο σου, καὶ πτωχοὺς, ποὺ δὲν ἔχουν στέγη, βάλε στὸ σπίτι σου· ἐὰν δεῖς γυμνόν, ντύσε τον, καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς σου δὲν θὰ σηκώσεις ψηλὰ τὰ μάτια σου, προσποιούμενος ὅτι δὲν τοὺς βλέπεις. Καὶ ἐὰν δώσεις σὲ ἐκεῖνον ποὺ πεινάει τὸν ἄρτο μὲ ὅλη τὴν προθυμία τῆς ψυχῆς σου καὶ χορτάσεις ψυχὴ, ποὺ ἔχει ταπεινωθεῖ ἀπὸ τὴν στέρηση, τότε θὰ ἀνατείλει τὸ φῶς τῆς εὐτυχίας σου καὶ τῆς θείας προστασίας σου στὸ σκοτάδι· τὸ δὲ σκοτάδι τῆς ἀθλιότητάς σου θὰ μεταβληθεῖ καὶ θὰ λάμψει σὰν φῶς μεσημβρίας»²⁰.

Γιὰ τὴν διακονία αὐτὴ ἔχουμε δώσει ὁδηγίες μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμὸ 126 Φ.1/3/1183/5.11.2012 Ἐγκύκλιό μας.

Ἐπίσης καὶ ἀπὸ τίς Ἑνορίες θὰ διανεμηθοῦν, ὅπως τὰ παρελθόντα ἔτη, μαγειρευμένο φαγητὸ δέματα μὲ τρόφιμα καὶ χρηματικὰ βοηθήματα.

Αὐτὸ τὸ καθήκον μᾶς ὑπενθυμίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας:

«Μὴ ξεχνᾶτε ἀκόμα νὰ κάνετε τὸ καλὸ καὶ νὰ μοιράζεσθε μὲ τοὺς ἄλλους ὅ,τι ἔχετε. Μὲ τέτοιες θυσίες εὐχαριστεῖται ὁ Θεός»²¹.

Μὴ παραλήψετε νὰ εὐχηθεῖτε στοὺς συνεργάτες καὶ σὲ ὅλα τὰ στελέχη τῆς ἐνορίας σας.

Ὑπενθυμίζουμε ὅτι κατὰ τὴν περίοδο τῶν ἐορτῶν θὰ διεξαχθοῦν οἱ ἐξῆς δισκοφορίες:

α'. Τὴν Κυριακὴ 23.12.2012 «ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τῶν χριστιανικῶν οἰκογενειῶν ποὺ ἀποκτοῦν 3^ο τέκνο στὴν Θράκη».

β'. Τὴν Τρίτῃ 25 Δεκεμβρίου 2012 «ὑπὲρ Συσσιτίων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως» στὰ ὁποῖα καθημερινῶς προσφέρονται 1200 μερίδες φαγητοῦ καὶ διανέμονται σὲ 1000 οἰκογένειες δέματα μὲ τρόφιμα.

γ'. Τὴν Κυριακὴ 30 Δεκεμβρίου «ὑπὲρ τοῦ Κ.Τ.Φ.»

20. «Διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ἐὰν ἴδῃς γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει... καὶ δῶς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσης, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία. καὶ ἔσται ὁ Θεός σου μετὰ σοῦ διαπαντός» (Ἡσαΐου νη' 7, 10-11).

21. «Τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός» (πρὸς Ἑβραίους ιγ' 16).

δ'. Τὴν Τρίτη 1 Ἰανουαρίου 2013 «ὕπὲρ τοῦ Ε.Τ.Φ.».

ε'. Τὴν Κυριακὴ 6 Ἰανουαρίου 2013 «γιά τὴν ἐνίσχυση τῶν οἰκογενειῶν ποὺ δὲν ἔχουν εἰσόδημα καὶ πρέπει νὰ ἐξασφαλίσουν στέγη, τροφή, θέρμανση στὰ ἀνήλικα παιδιὰ τους».

4. Οἱ ποιμαντικὲς Ἐγκύκλιοί μας τῆς περιόδου

Ὑπενθυμίζουμε καὶ τὶς σχετικὲς Ἐγκυκλίους μας τῶν προηγουμένων ἐτῶν γιὰ τὴν ἀσκηση τῆς διακονίας μας αὐτὴ τὴν περίοδο.

10 (Φ.1/3/764) 14.12.2000

25 (Φ.1/3/1063) 29.11.2002

43 (Φ.1/3/1402) 1.12.2004

64 (Φ.1/3/1423) 16.11.2006

84 (Φ.1/3/1192) 18.11.2008

107 (Φ.1/3/1343) 29.11.2010

19 (Φ.1/3/952) 10.12.2001

32 (Φ.1/3/1065) 19.11.2003

54 (Φ.1/3/1285) 21.11.2005

72 (Φ.1/3/1165) 20.11.2007

96 (Φ.1/3/990) 25.11.2009

117 (Φ.1/3/1537) 9.12.2011

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί

Στοὺς δυσχεῖς καίρους ποὺ διερχόμαστε, πρέπει νὰ βοηθήσουμε τοὺς πιστοὺς νὰ μὴ πτωχεύσουν πνευματικά. Ἡ πίστη στὸν Θεὸ εἶναι πλοῦτος ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φορολογήσει καὶ νὰ ἀφαιρέσει.

Εὐχομαι ὁ Κύριός μας νὰ σᾶς ἐνισχύσει στὴν θεοφιλῇ διακονία σας.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Γεώργιος Β. Βασιλειανῆς
† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ Δανιήλ